

MILJÖFÖRVALTNINGEN

Bilaga 1

Årlig tillsynsrapport för tvätterier

Perioden januari 2011 till september 2011

En rapport från Miljöförvaltningen i Stockholms
stad

Ulrika Iversen

INNEHÅLL

1	Beskrivning av branschen	5
2	Miljöarbetet inom branschen	6
2.1	Kemtvättar	6
2.2	Matt- och vittvättar	7
2.3	Indikator för tillståndet i branschen	8
3	Sammanställning tillsynsarbete	9
3.1	Kemtvättar	9
3.2	Vit- och mattvättar	10

1 BESKRIVNING AV BRANSCHEN

Branschen omfattar kemtvättar, mattvättar och vittvättar.

Kemtvättar är tvättinrättningar där perkloretylen eller andra organiska lösningsmedel förbrukas. Anmälningssplikt, enligt förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, gäller för kemtvätt:

C 39.30 Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med mer än 1 kilogram i kemtvätt.

Det finns 45 anmälningsspliktiga tvätterier i Stockholm. Det är ofta små, konjunktur känsliga verksamheter som har ett stort behov av myndighetens stöd och rådgivning. Branschen har en hög frekvens av ägarbyten - antalet kemtvättar är dock relativt konstant. Kemtvättarnas negativa påverkan på miljön ligger främst i användningen av perkloretylen, som är ett flyktigt organiskt ämne (VOC) och är giftigt för miljön. Tillsynen bidrar till att minska risken för spridning av perkloretylen i miljön via luftutsläpp och avfall genom att brister i hanteringen identifieras och åtgärdas. De flesta kemtvättar tvättar även vittvätt i mindre omfattning. Tillsynen finansieras av fasta tillsynsavgifter.

Mattvätt och vittvätt (restaurang/hotelltvätt) är inte anmälningsspliktigt. Miljöpåverkan utgörs främst av en stor energi-, kemikalie- och vattenförbrukning. Det finns elva anläggningar i staden som tvättar 100 kg/dygn eller mer. Tillsynen finansieras genom fasta tillsynsavgifter för de företag som tvättar mer än 1000 kg/dygn och timavgifter för de som tvättar 100-1000 kg/dygn.

2 MILJÖARBETET INOM BRANSCHEN

2.1 Kemtvättar

Tillsynen på kemtvättar är främst inriktad på förebyggande åtgärder och sker genom kontroll av kemikalie- och avfallshanteringen samt verksamhetsutövarnas egenkontroll. Genom de årliga rapporterna har vi kontroll över användningen av perkloretylen och efterlevnaden av de föreskrifter som gäller för utsläpp av flyktiga organiska ämnen (VOC). Vi får också in uppgifter om mängden farligt avfall.

Verksamheterna besöks vart tredje år samt vid nyanmälningar av verksamheter respektive klagomål.

Stockholms kemtvättar har ur ett nationellt perspektiv en modern maskinpark med låga utsläpp. Detta beror på ett tidigt systematiskt tillsynsarbete gentemot branschen, delvis i samarbete med branschorganisationen. En följd av det arbete som genomförts är att andra miljöförvaltningar och organisationer frekvent efterfrågar information och stöd. Därutöver efterfrågas information av allmänheten, personer som funderar på att starta eller överta kemtvättverksamheter samt fastighetsägare och konsulter som befarar markföroreningar.

Förutom regelbundna besök vart tredje år är företagen förelagda att komma in med en årsrapport under första månaden varje kalenderår. Rapporten innehåller en redovisning av lösningsmedelsförbrukning, beräknad lösningsmedelförlust per kilo tvätt samt mängd borttransporterat farligt avfall.

Årsrapporterna från kemtvättarna för 2010 har, med några få undantag, kommit in i tid till förvaltningen. Det är en avsevärd förbättring jämfört med för år 2009. Detta kan bero på att förvaltningens återkoppling på försenade rapporter varit snabbare detta år jämfört med föregående år. Några få verksamheter hade inte redovisat det farliga avfallet i rapporten, men har kompletterat med den uppgiften i efterhand.

En trend med minskande utsläppsförluster har pågått länge och beror till stora delar på en modernisering av maskinparken och en förbättrad skötsel av densamma. För att motivera fortsatt arbete med att ytterligare minska utsläppsförlusterna har förvaltningen förra året skärpt målsättningen från 2 % till mindre än 1,5 %. Målsättningen 2 % kommer från Naturvårdsverkets föreskrift (2001:11) som innehåller bestämmelser för utsläpp till luft. År 2010 redovisar inga verksamheter utsläppsförluster på över 2 %. Det kan jämföras med två stycken för år 2009. Åtta verksamheter klarade inte den nya målsättningen på mindre än 1,5 %. 2009 var det 15 verksam-

heter som inte klarade den målsättningen. Dessa åtta verksamheter har informerats om att utsläppsförlusten bedömts som hög och att åtgärder måste vidtas. Exempel på åtgärder som kan vidtas är maskinservice med byte av gamla packningar, förlängda torktider av tvättat gods samt längre/hårdare urkokning av destillatorslammet.

En annan orsak till utsläppsförluster på 1,5 % eller mer kan vara tvätt av mocka och andra material som är svårare att torka ut lösningsmedlen ur. En annan delorsak kan vara att branschen på grund av flera handläggarytten inte konsekvent fått snabb respons på bristerna.

Vid anmälan av nya verksamheter eller ny verksamhetsutövare inspekteras verksamheten. Verksamhetsutövaren får då skriftliga råd och ett beslut om att komma in med en årsrapport avseende utsläppsförluster av lösningsmedel och borttransport/lagring av farligt avfall. Arbetet med anmälningar timdebiteras.

Två klagomål på kemtvättar har handlagts under året. Det ena klagomålet rörde buller och luktproblem. Det bedömdes som befogat och företaget har gjort åtgärder för att förbättra situationen. Åtgärderna har bedömts som tillräckliga och ärendet har debiterats och avslutats. Det andra klagomålet rörde luktproblem. Brister i företagets egenkontroll eller störningar av sanitär art har inte kunnat påvisas i detta fall. Klagomålet har därför avslutats utan åtgärd och heller inte kunnat debiteras.

Tillväxtverket har till IVL lagt resurser till ett projekt för att, tillsammans med branschorganisationer och tillsynsmyndigheter, se om det går att beskriva vad som är en tillfredställande egenkontroll inom branschen. Förvaltningen deltog inledningsvis i projektet men det lades senare ned på grund av att branschföreträdaren blev sjuk.

Under kommande år kommer fokus ligga på att:

- få in rapporterna i tid för att kunna hantera dessa rationellare.
- se till att ingen verksamhet har utsläppsförluster på 1,5 % eller mer.

2.2 Matt- och vittvättar

Under året har alla matt- och vittvättar som tvättar mer än 100 kg/dygn inspekterats. De fyra största företagen som tvättar mer än 1000 kg/dygn kommer att besökas med ett intervall på tre år. De sju företag som tvättar 1000 kg/dygn eller mindre kommer att besökas vart sjätte år.

Den vanligaste bristen bland dessa företag var förvaringen av kemikalier. Att kemikalierna förvaras nära golvbrunn utan invallning. En annan vanlig

brist var att säkerhetsdatablad över kemikalierna saknades eller var inaktuella.

2.3 Indikator för tillståndet i branschen

Indikator och årsmål

Indikator	Årsmål
Andel kemtvättar där lösningsmedelsförlusterna per kilo tvättgods ligger under 1,5 %	100 %

82 % av verksamheterna uppfyller målet.

3 SAMMANSTÄLLNING TILLSYNSARBETE

3.1 Kemtvättar

Objekt	Årsrapport inkommen			Årsrapport status		Besök
	Ja	epm	nej	ua	kåb	
Abrahamsbergs ktv			x			J Ny ägare
Brommaplans ktv	x					N
Brödernas snabbtvätt	x				x	J
Christians ktv	x			x		N
City Snabbtvätt	x				x	J Utsläpp $\geq 1,5$ %
Dandy Press	x			x		N Utsläpp $\geq 1,5$ %
EG tvätten	x			x		J
Eko tvätt i Sthlm	x			x		N
Fruängens snabbkem	x				x	N
Globentvätten	x			x		N
Götgatans snabbkem	x			x		N Utsläpp $\geq 1,5$ %
Hagsätra ktv	x				x	J
Hötorgstvätten	x				x	N
Anton tvätt	x			x		J Ny ägare, utsläpp $\geq 1,5$ %
Karla kem	x			x		N
Kommendörstvätten	x				x	N
Kungstvätten	x				x	J
Lamberts tvättstuga	x	x		x		N
Långholms ktv	x			x		N
Martins Gardinservice	x			x		J
Menges Tvätterier	x				x	N Utsläpp $\geq 1,5$ %
Oxens skrädderi	x			x		N Utsläpp $\geq 1,5$ %
Nya Ringens Kem	x			x		N
Rio kemiska tvätt	x			x		N
Roslagsgatans ktv	x			x		J
Rådmans tvätt			x			N Ny ägare
Blå Band/Sankt Eriks	x				x	N
Skarpnäcks kemtvätt			x			N Ny ägare
Sköndalstvätten	x	x			x	N
Sofiatvätten	x			x		J
Strand ktv			x			N Vilande
Svenssons ktv	x			x		N
Söder snabbkem	x	x			x	J
T.G. Wahlströms	x				x	J Ny ägare, utsläpp $\geq 1,5$ %
Tvättmäster	x			x		N
Piccolotvätten	x			x		N
Tvätt-Staffan	x				x	J

Årlig tillsynsrapport för tvätterier

Sammanställning tillsynsarbete

Tvättstället	x		x	N	
Valuta tvättbar		x		N	Ny ägare
Vasa kem	x		x	J	
Åsens tvätt	x		x	N	
RTA Press & ktv	x		x	J	Ny ägare, utsläpp $\geq 1,5$ %
Östgötatvätten	x		x	N	
US Snabbtvätt	x		x	N	
Royal ktv	x		x	J	

epm= efter påminnelse

ua = utan anmärkning

kåb = komplettering/åtgärd behövs

3.2 Vit- och mattvättar

Objekt	Tvättar >1000 kg/dygn	Tvättar 100-1000 kg/dygn
Comforta	x	
Entré & Reklammattan	x	
Stockholms Industritvätt	x	
Torsvikstvätten	x	
AA Tvättgruppen		x
Akallatvätten		x
Herr Entrématta		x
Nordic Sea Hotel		x
Orienttvätt		x
Tvätteriett		x
Ängbytvätten		x